

ЗМІСТ

ПОДЯКА	9
ПРОЛОГ	11
Вступ	
ПРОБАЧ, ОТЧЕ, БО Я ЗГРІШИВ	15
Розділ 1	
КОРОЛЬ НА ОДИН ДЕНЬ	19
Розділ 2	
ДИТИНА ДОЛІ	36
Розділ 3	
ПЕРІС	50
Розділ 4	
КОРИСЛИВІ ІНТЕРЕСИ	54
Розділ 5	
СУВОРА ШКОЛА ЖИТТЯ	67
Розділ 6	
ТРИМАТИ УДАР	79
Розділ 7	
ЯК Я ЗУСТРІВСЯ З КЛИЧКОМ	90
Розділ 8	
ТЕМРЯВА	99

Розділ 9		
ВИХІД У СВІТЛО		108
Розділ 10		
МРІЯТИ НЕ ШКІДЛИВО		120
Розділ 11		
ГРАНДІОЗНІ АМБІЦІЇ		129
Розділ 12		
ДОДАТКОВА ЕНЕРГІЯ		139
Розділ 13		
СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ		151
Розділ 14		
НОВИЙ РОЗКВІТ		159
Розділ 15		
БІЛЬШЕ ЗА БОКС		176
КОРИСНІ КОНТАКТИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ МАЮТЬ ПРОБЛЕМИ З МЕНТАЛЬНИМ ЗДОРОВ'ЯМ		185
ДАНІ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ БОКСЕРА		187
ВЛАСНИКИ ФОТОІЛЮСТРАЦІЙ		191

ПРОЛОГ

Червень 2016 року, Манчестер

Спідометр показував 260 кілометрів на годину. Ось так — кінець наближався, біль мав ущухнути.

Цього погожого літнього дня було сонячно... Я щойно придбав новесенький червоний кабриолет «феррарі». Я був чемпіоном світу у важкій вазі, мав гарну дружину і сім'ю. Моє життя мало бути таким чудовим, як зараз, але моя душа була такою ж чорною, як і мої черевики.

Лише кілька місяців тому я стояв на ринзі й увесь світ проголошував мене найліпшим боксером у важкій вазі на планеті. Я був людиною, яка пішла шляхом таких легенд, як Джек Демпсі, Мухаммед Алі, Майк Тайсон і Леннокс Льюїс. І все ж тепер, коли я їхав автомагістраллю у цій новій машині мрії, мене охопив жах клінічної депресії. Я мав усе, але відчував, що мені нема заради чого жити. Моє існування не мало жодного сенсу.

Коли я з'їхав із автомагістралі й загальмував, то просто знав, що настав час залишити всі ці торттури позаду. Гарзд, нумо, Тайсоне, просто покінчи з цим. Я вже все вирішив. Мозок говорив мені про безглуздість мого буття. Ніщо не мало значення; я не мав значення. Я подивився на міст попереду. Це була мета; це була кінцева точка. Двигун «феррарі» знову заревів. Це буде останній звук, який я почую. Через кілька секунд мій розум стане чистим, позбавленим усіх

голосів, які його заповнювали. Я поставив ногу на підлогу. Кінець був близько.

Потім, за мить до того, як я мав розбитися, у голові пролунав голос: «Ні! Стоп! Подумай про своїх дітей!». І я пролетів повз міст, перш ніж натиснути на гальма.

Я був близький до того, щоб покласти всьому цьому край. Я з полегшенням і здивуванням озирюся назад і дивлюся на те, як людина може увійти в стан, подібний до мого, — стан задухи від депресії. І дякую Богові. Якби не моя віра, того дня я скоїв би самогубство. У моїх дітей не стало би батька, який вів би їх життям, і моя дивовижна дружина Періс втратила б чоловіка, який, попри численні недоліки, кохає її усім серцем.

Якщо ви не зазнали подібного, то справді не знаєте, що таке депресія. Цієї миті та в інші подібні моменти я просто відчував, що вже ніщо на планеті не має значення, абсолютно ніщо. То який сенс жити? Вийшовши з машини, я подумав про те, якими могли бути наслідки і що не хочу знову наближатися до цієї миті у своєму житті. Однак повернутися до такого способу мислення дуже легко. Я впевнений, що дехто з читачів міг пережити те, що я описую. Та запевняю: вихід — є. Шлях до отримання допомоги існує. Якби це було не так, я не повернувся б, я більше не змагався б у найскладнішому у світі виді спорту. Я міг легко опинитися в психіатричній лікарні через деякі мої вчинки, але я опираюся.

1 грудня 2018 року, «Стейплс-центр», Лос-Анджелес

— Будеш битий, будеш битий. Я відправлю тебе назад до школи, бовдуре!

Так я кепкував із чемпіона WBC у важкій вазі Деонтея Вайлдера, щойно нас звели разом перед першим гонгом і далі протягом першого раунду. Однак у перші моменти бою я дізнався, чому Вайлдер називає себе «Бомбардувальником». Він пробив джеб, і я подумав: «Ого!». Я відчув, як кісточка його пальця потрапила мені в руку, коли я заблокував удар.

Перед боєм мій тренер Бен Девісон непокоївся через звичку Вайлдера бити суперників по голові, що може мати страшні наслідки для

мозку. Бенові напередодні сказав про це рефері Джек Рейс, тож під час бою тренер побоювався спроб Вайлдера мене вдарити. У дев'ятому раунді страх Бена став реальністю. Вайлдер ударив мене за вухом — і я впав. Можливо, я почувався доволі комфортно, і наслідки того, що я так сильно схуднув до бою, трохи послабили твердість мого кроку. Однак це також був удар, який здатний вимкнути ваш мозок. Ви нічого не можете вдіяти, коли вам зацідили за вухом або у скроню: ваше тіло втрачає контроль, і ви валитеся з ніг. Проте хай там що, я лежав на ринзі, і за дві хвилини до кінця раунду Вайлдер вирішив, що в нього достатньо часу, аби впоратися зі мною.

Однак він помилився! Мені не боліло, я підвівся й повернувся до того, що мав зробити, — упорався із Вайлдером. Коли він підійшов до мене, кілька разів намагаючись усмалити правою, я притиснув його до себе, привів думки до ладу, а потім почав відбиватися. Незабаром я вдарив його в голову джебом, від чого його трохи похитнуло назад. Це був удар, який я відточував як свою зброю ще на початку кар'єри, коли був любителем. Вайлдер не знав, що зі мною робити. У його кулаках — страшна сила, але дістати мене він не міг. Я був на коні, вправно завдавав ударів. Він не може контролювати мене так, як робив це з іншими своїми тридцятьма дев'ятьма супротивниками, і всі вони були нокаutowані. Я завершив раунд на мажорній ноті, добряче зацідивши йому в обличчя. Ох, як же він засмутився! Адже Вайлдер звик тримати супротивників на гачку, а потім знищувати їх.

Поки я демонстрував здивованому Вайлдеру, що я у глухому куті, то не знав, що в Бена тривала запекла сутичка з організаторами, які намагалися перешкодити йому піднятися на ринг, аби подивитися, чи все зі мною гаразд. У Лос-Анджелесі існує таке правило: члени кутка боксера мають залишатися на своєму місці. Та коли відбувається бій за чемпіонство світу у важкій вазі, це легше сказати, ніж зробити. Бен відчайдушно хотів знати, чи зі мною все добре. Однак коли до кінця раунду залишалось менше хвилини, я відчув себе в гуморі, завдаючи джебів. Тепер Вайлдер видавався втомленим, не в змозі витримати будь-які атаки, коли я насміхався над ним, сховавши руки за спину і висолопивши до нього язика.

На початку десятого раунду я був на ногах і швидко завдав Вайлдерові удару в підборіддю двійкою*. Він доклав чималих зусиль, щоб зупинити мене в дев'ятому раунді, і я це витримав. Тепер він був готовий оборонятися й намагався видати один сильний фінальний удар правою. Це дозволило мені легко перехитрувати його. Я не міг потрапити в цю пастку. Не минуло й хвилини, як я скерував свою праву руку для потужного удару в обличчя і обережно вийшов із зони досяжності. Це викликало гучні крики «О-о-ох!..» із натовпу, а потім я продемонстрував свої захисні навички, ухилившись від п'яти ударів якраз перед сигналом гонга. Аж три хвилини він не міг видати пристойного удару, і коли пролунав звук гонга, ми опинилися в клінчі. Я сказав йому ще кілька образливих слів і знову показав язика.

Вайлдер повернувся до свого кутка, а я повернувся до свого з новою впевненістю у власних силах і вигукнув до натовпу: «Гайда!». Потім я крикнув до Бена: «Я — Циганський Король, я буду переможцем». Я знову підтверджував свої впевненість і віру в те, що долучаюся до творення історії, написавши сценарій, який лише кілька людей вважали можливим. Біля рингу коментатор BT Sport Джон Роулінг говорив, що це «вистава, від якої волосся на потилиці стає дибки». Бен сказав, що я маю видати більше, ніж будь-коли у своєму житті, маю опанувати себе, вийти на ринг і зробити все можливе протягом останніх двох раундів. «Не ризикуй марно», — просив він. Проте я мусив зробити достатньо, щоб скористатися шансом вдало, щойно він з'явиться. Саме так я й повівся в одинадцятому раунді, наприкінці якого продемонстрував кулак фанатам біля рингу й усьому світові, щоб оголосити, що перебуваю на порозі найвеличнішого в історії боксу повернення.

Лишень через дев'яносто шість секунд цей сон закінчився. Я пропав. Вайлдер ударив правою, а потім видав лівий хук, коли я вже падав на ринг. Я впав із неймовірною силою. Це мав бути кінець; так подумав тоді Вайлдер, усі на арені та мільйони глядачів, які переглядали цей бій по телебаченню...

---

* Подвійний удар, що складається з поєднання прямих ударів лівою та правою руками. — Тут і далі — прим. пер., якщо не зазначено ін.

Вступ

ПРОБАЧ, ОТЧЕ, БО Я ЗГРІШИВ

Моє ім'я Тайсон Люк Ф'юрі, та, як і всі в цьому світі, я маю недоліки. Я страждаю на психічні розлади. У мене обсесивно-компульсивний розлад. Також я — боксер-важковаговик номер один у світі.

Моя життєва подорож ніколи не була нудною. Відтоді, як я народився на три місяці раніше терміну, то ув'язався в боротьбу за виживання. І доки себе пам'ятаю, я завжди відчував, що маю природні здібності до спорту й особливо до боксу, яким почав займатися на кухні з братом Шейном, коли ми обмотували кулаки рушниками й гамселили один одного до виснаження. Мої досягнення на ринзі бачили всі, але підлітком я багато грав у гольф, доки мені виповнився 21 рік. На той час я здобув вісім гандикапів. Я й далі час від часу виходитиму на поле і просто заради задоволення вдарятиму однією рукою м'яч для гольфу на 220 метрів. Я завжди виявляв, що можу впоратися з усіма видами спорту: хай то стрілянина по глиняних голубах, баскетбол чи веслування. Однак моє життя невпинно поглинав бокс. Це був мій дар. Таке відчуття, що я маю право бути елітним бійцем. Це частина моєї ДНК. У попередніх поколіннях деякі члени родини Ф'юрі були елітними бійцями в кулачних боях. Тепер ми професіональні боксери, як-от мій батько Джон, який займався боксом і трохи кулачними боями, і мій зведений брат Томмі, який сподівається стати зіркою на ринзі після участі в реаліті-шоу Love Island.

Ринг стане ареною, на якій я продемонструю свою спортивну велич і вшаную прізвище своєї родини. Однак боксерський бізнес також допровадив мене до краху, а потім знову відкрив шлях до підйому з глибин відчаю.

* * *

Коли я почав писати цю книгу, то важив 177 кг, багато пив, ненавидів бокс і боровся з глибокою депресією. Я не хотів повертатися у спорт. На той час усе, що я міг бачити й відчувати в житті, було болем. Пояси, визнання чемпіоном світу у важкій вазі — утілення мрії всього життя — іще 2015 року залишили лише холодне відчуття пустки всередині, яке не покидало мене. Усе це абсолютно нічого не означало.

Два роки по тому престижний американський боксерський журнал *The Ring* визнав мене найліпшим боксером-важковаговиком. Я здоровіший, ніж будь-хто, і щасливіший, ніж будь-коли раніше, я маю реальну мету в житті, хоча мені постійно нагадують, що мої основні проблеми із ментальним здоров'ям не минуться ніколи.

Протягом усього життя я боровся з тривогою і впродовж листопада 2015 — жовтня 2017 років провалився в мерзенну яму відчаю, але знайшов спосіб знову повернутися до життя. Після лишень двох двобоїв 2018 року я зустрівся з чемпіоном WBC у важкій вазі Деонтеєм Вайлдером. Я шокував світ своїм виступом, вигравши для всіх, окрім двох суддів на ринзі, один із яких оголосив нічию, а другий віддав перемогу Вайлдерові.

Дехто подумає, що знає мене за деякими моїми коментарями в соціальних мережах, інші просто зосередяться на моїй боксерській кар'єрі, та сподіваюся, що ця книга розповість усім про те, ким я є, про мою справжню сутність, про те, що я пережив у житті та про мою тривалу боротьбу.

У Біблії є персонаж на ім'я Йов, який був одним із найбагатших людей у світі, а потім утратив усе, що мав. Він змучився, і навіть його найближчі друзі постали проти нього й змусили зректися Бога. Однак він твердо стояв на своєму, і Бог зрештою благословив його на більше, ніж він доти мав. Це багато в чому моя історія. Коли мені було двадцять сім, я стояв на ринзі в Німеччині на вершині боксерського світу.

Я щойно переміг Володимира Кличка — людину, яка правила рингом десять років і на яку ставили в бою зі мною, але я прийняв виклик і переміг. На найбільшій із можливих сцен я віддав славу Господові й моєму Спасителеві Ісусу Христу, і це відразу розділило думки про мене. Потім, коли повернувся додому, я зазнав нещадної критики від ЗМІ й саме тоді вже почав занурюватися в депресію. Цей момент слави швидко перетворився на пшик, і я дійшов до того, що просто хотів померти. Саме з цього періоду я почну розповідати свою історію в першому розділі, тому що це розкриває моє внутрішнє прагнення бути найліпшим важковаговиком у світі, водночас даючи раду проблемам психічного здоров'я.

Мій шлях від найліпшого боксера-любителя до чемпіона світу у важкій вазі не був повністю темним, і той, хто знає мене, знає й те, що мені подобається сміятися так само, як і всім іншим людям. По завершенні найпохмуріших днів я повернувся на боксерський саміт із потенціалом заробити більше грошей, ніж будь-коли доти. Та найголовніше те, що мені подобається бути татом, чоловіком і братом.

Я інакше поглянув на боксерський бізнес і життя загалом. Я насолоджуюся розвагами з друзями та сім'єю, із фанатами й тішуся навіть підбурюванням декого з моїх колег-бійців, як-от Ентоні Джошуа, «макаронника» Деонтея Вайлдера і Володимира Кличка, який ненавидів мене, коли я показував його як персонажа із фільму «Борат». Джошуа здивувався, коли я зателефонував йому і сказав: «Як ти там, Ею Джею*? Як справи, дурнику?». А потім я сказав, що нокаутую його, і ми трохи пожартували. У телефонній книзі я маю номери багатьох відомих людей, тому можу трохи розважитися після того, як вип'ю кілька куклів пива.

У цій книзі я спробував поділитися світлом із темрявою. Ми почнемо з того дня 2010 року, який змінив хід мого життя — на ринзі й поза ним, на благо та на зло. Відтоді я себе виховую. Я поділяю дивовижну силу моїх близьких людей, які були поряд під час моїх злетів і падінь. Я розповім про своє становлення як Циганського Короля — від аматора до чемпіона у важкій вазі, від злету до нового падіння. Я хочу,

---

* Ей Джей (англ. AJ) — прізвисько Ентоні Джошуа.